

Ľudová pieseň :)

Vývinovo a druhovo diferencovaný hudobno-slovesný prejav jednoduchej štruktúry, väčšinou anonymného pôvodu, závislý od tradície, ktorý sa rozširuje kolektívne a prevažne ústnou (spevnou) formou.

Ľudový piesňový repertoár predstavuje súhrn piesní a skladieb rôznorodej povahy a proveniencie, ktoré sú vďaka ústnemu tradovaniu variabilné a regionálne pestré.

Podľa funkcie a príležitosti spevu poznáme piesne:

- rodinné obradové (krstínové, svadobné, pohrebné plače),
- kalendárne obradové (napríklad koledy, fašiangové, jarné, veľkonočné, letné turíčne, jánske),
- piesne spievané pri pracovných príležitostiach (lúčne, žatevné, dožinkové, pastierske),
- tanečné piesne,
- piesne spievané pri detských hrách,
- piesne spievané pri rôznych spoločenských zábavných a oddychových príležitostiach.

Piesne rozlišujeme aj podľa tematického zamerania (ľúbostné, vojenské a podobne), podľa nositeľov alebo podľa interpretácie (jednohlas, viachlas).

V tradičnom piesňovom repertoári sa vyskytujú aj viaceré zludovené piesne. Podľa vývinového hľadiska, ktoré je úzko prepojené s hudobným folklórom, rozlišujeme piesne:

- staré – predharmonické,
- prechodné,
- nové – harmonické.

Staré piesne sa ďalej členia na magicko-rituálne piesne, piesne roľníckej kultúry a piesne pastierskej kultúry. Nové piesne sa delia na piesne harmonické staršie (durové – molové), harmonické novšie (novouhorské) a harmonické piesne nové západoeurópskeho typu.

Jednotlivé vývinové štýly žijú v jednotlivých lokalitách a regiónoch popri sebe v rozdielnom kvantitatívnom zastúpení.

Najznámejšie naspievané ľudové piesne:

- [A ja táka čárna](#),
- [A ja taká dzivočka](#),
- [A ponižej valala](#),
- [Bodaj by vás vy mládenci čerti vzali](#),
- [Červené jablúčko](#), [Červené jablúčko inak](#),
- [Čierne oči chodte spať](#),
- [Čo to za veselie](#),
- [Darmo ma mamička](#),
- [Dzívče počarovne](#),
- [Ej čarny ši jak cigan](#),
- [Ej kročkom koňu kročkom](#),
- [Ej zalužicky poľo](#),
- [Ešte si ja pohár vínka vypijem](#),
- [Ešče som še neoženil](#),
- [Horela lipka horela](#),
- [Kapura, kapura](#),
- [Keď mi prišla karta narukovať](#),
- [Kedz ja išla z koscela](#),
- [Kopala studienku](#), [Kopala studienku inak](#),
- [Kúty, Kúty](#),
- [Mám ja hrušku](#),
- [Mamko moja](#),

- [Na Kráľovej holi,](#)
- [Na Orave dobre,](#)
- [Na tej Detve studňa murovaná,](#)
- [Nebola som veselá,](#)
- [Nepi Jano nepi vodu,](#)
- [Nepovedz ty diovča materi,](#)
- [Oddam še neodam,](#)
- [Perina má štyri rožky,](#)
- [Šalena ja bula, že ja ce ľubila,](#)
- [Tam okolo Levoči,](#)
- [Tota Heľpa,](#)
- [V pondelok doma nebudem,](#)
- [Vretienko mi padá,](#)
- [Vyroslam divočka,](#)
- [Záhorská dzedzina.](#)

Pamaly

Bu-de voj-no, bu-de, bu-de pa-ty-li-ja,
 bu-de pri Preš-pur-ku kr-vi po-ka-le-na.

Bude vojna, bude, Ti vrdňtiti rchlapi
 bude patáľja, šabienky pucujú.

Noty a texty ľudových piesní:

- [A jak mi pujdzeme \(noty a text\),](#)
- [A od Prešova \(noty a text\),](#)
- [A svadba idže z doli \(noty a text\),](#)
- [A tam za tú horú \(noty a text\),](#)
- [Ach, skleňička sklešená \(noty a text\),](#)
- [Červená ružička \(noty a text\),](#)
- [Červeno jabĺčko \(noty a text\),](#)
- [Či to tota \(noty a text\),](#)
- [Číže si, šuhajko \(noty a text\),](#)
- [Dávajú ma \(noty a text\),](#)
- [Do rána je malá chvíľa \(noty a text\),](#)
- [Dobre mi je, dobre 1 \(noty a text\),](#)
- [Hej, Slováci \(nateraz len text\),](#)
- [Kúty, Kúty \(text aj ukážka\).](#)

[História zbierania, zachovania a prezentácie slovenskej ľudovej piesne](#)

Zdroje

Prevzaté a upravené z:

- <https://profil.kultury.sk/sk/folklor/>,
- <tps://www.ludoslovensky.sk/piesne/vsetky>.